

Andrzej Cetera, Jerzy Okoński

Dębina Zakrzowska, st. 1, gm.
Wojnicz, woj. tarnowskie, AZP
104-65/13

Informator Archeologiczny : badania 28, 42

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

sypiskach jam grobowych znajdowano duże ilości rozdrobnionych ułamków różnych naczyń. Także w prawie każdym nie zniszczonym grobie (z wyjątkiem obiektów nr 38 i 41) znaleziono przedmioty metalowe. Były to wykonane z brązu: kółka jedno- lub kilkuzwojowe, szpila z główką rozklepaną i zwiniętą w uszko, bransoleta taśmowa, nagolennik i kilkanaście grudek stopionego brązu. Z przedmiotów żelaznych znaleziono: grocik strzały i fragm. noża żelaznego. Jedno z kółek posiadało zawieszkę w postaci małego kółeczka z brązu, inne zawieszkę z kości-kręgu prawdopodobnie małego ssaka. Wśród naczyń wyróżniono garnki, czerpaki, czarki i misy oraz znaczne ilości fragm. placek glinianych. Czarki i czerpaki były skąpo zdobione głęboko rytymi ornamentami linii skośnych i trójkątów. Znaleziono także dno nieokreślonego naczynia, zdobionego po stronie zewnętrznej ornamentem rytym. Składał się on z linii dzielącej dno na dwie części, na końcach której znajdowały się niby jodelki wierzchołkami skierowane do środka.

Cmentarzysko należy do podgrupy częstochowsko-gliwickiej grupy górnośląsko-małopolskiej kultury łużyckiej i należy je datować na okres halszacki C-D i prawdopodobnie okres wczesnolateński.

Materiały złożono w Dziale Archeologii Muzeum Częstochowskiego.

Badania będą kontynuowane.

Dębina Zakrzowska, st. 1
gm. Wojnicz, woj. tarnowskie
AZP 104-65/13

Pracownie Konserwacji Zabytków Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska w Tarnowie

Badania prowadzili mgr mgr Andrzej Cetera i Jerzy Okoński. Finansowane przez Przedsiębiorstwo Robót Drogowych i Mostowych „DROMOST” z Bochni. Osada kultury łużyckiej i przeworskiej.

Osada została odkryta w trakcie AZP w 1985 r. Na niewielkim, piaszczystym wyniesieniu na krawędzi starorzecza Dunajca, w odległości 3 km na zachód od obecnego koryta rzeki, znaleziono ceramikę kultury łużyckiej z okresu halszackiego oraz kultury przeworskiej z okresu wczesnorzymskiego. W trakcie weryfikacyjnych badań powierzchniowych w 1993 r. stwierdzono zniszczenie południowej i centralnej części stanowiska przez otwartą na tym terenie żwirownię. Jesienią 1994 r. przeprowadzono badania ratownicze północnej części osady oraz eksplorację pozostałości pięciu obiektów widocznych na wschodniej ścianie żwirowni. Łącznie wyeksplorowano 37 obiektów archeologicznych: 26 to pozostałości jam kultury łużyckiej z końca epoki brązu oraz okresu halszackiego, 5 to pozostałości kolistych wkopów nowożytnych, 6 śladowo zachowanych wypełnisk jam nie zawierało materiału i nie może być datowanych. W warstwie humusu znaleziono nieliczne ułamki ceramiki kultury przeworskiej.

Obiekty kultury łużyckiej to niewielkie jamy o trudnej do określenia funkcji. Zaledwie w czterech przypadkach przyjąć można, iż mamy do czynienia ze spagowymi częściami palenisk. Wypełniska jam są na ogół jednorodne. Stanowi je popielatoszara, spiaszczona próchnica, zawierająca w częściach przydennych nieliczne węgle drzewne. Jedynie 3 jamy mają charakter jam zasobowych, o nieckowatym lub workowatym profilu i płaskich dnach na głębokości 0,6-0,9 m od poziomu wyróżnienia. Jamy te stwierdzono na profilu centralnej, zniszczonej przed badaniami części osady. Na objętej badaniami ratowniczymi północnej części osady wystąpiły tylko silnie zniszczone, owalne lub nieregularne w rzucie jamy o nieokreślonej funkcji, w nieregularnym układzie i znacznym rozrzedzeniu (22 jamy na powierzchni 16 arów).

Aktualnie realizowany jest nadzór archeologiczny prac związanych z powiększeniem żwirowni w kierunku północnym.